

PRZEDPŁATA:
 ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.,
 na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
 (1 sgr. 3 fen. od wiersza na 3 szerokości) przy-
 mują się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. MIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

Drukami i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Z powodu dzisiejszego dnia Wniebowstąpienia Pańskiego gazeta jutro nie wyjdzie.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, d. 22. Maja. — Na giełdzie upowszechniła się pogłoska, że dobre nadeszły wiadomości z Konstantynopola.

Ateny, dn. 18. Maja. — Mocarstwa zachodnie przesyłały ultimatum Grecyi, i wyznaczają jej cztery dni do namysłu. Zagrożono jej blokadą, obsadzeniem, odebraniem cel i okrętów, tudzież zaprowadzeniem francuskiej administracji. W Pireus stanęło 5 francuskich i angielskich okrętów.

Bern, d. 33. Maja. — Na onegdajszych wyborach wybrano na reprezentantów 21 radykalistów, 17 konserwatystów. Większość radykalna w wielkiej radzie wynosi więc 5 głosów.

Berlin, d. 24. Maja. — NP. raczył nadać reudantowi kasy powiatowej Krautheim w Erfurcie order orła czerwonego 4 kl.

Berlin, dn. 23. Maja. — W ostatnich dniach obiegała znów często powtarzająca się pogłoska, że poseł francuski podał notę, w której żąda Francya rychłej i stanowczej decyzji Prus. Zdaje się jednak, że pogłoska ta nie jest uzasadnioną, kiedy zważamy co pisze w tej mierze Monitor. Zwracamy przeciw uwagę na tę od czasu do czasu ponawiającą się pogłoskę i sądzimy, że poseł francuski markiz de Moustier jest opatrzonej w instrukcyje na wszelkie przypadki.

— Mówią tu, że cała flota rosyjska nie znajduje się w porcie kronsztadzkim, ale w Sweaborgu. Na tę fortecę spodziewają się napaści Napiera. Admirał wprawdzie otrzymał rozkaz zacekania za flotą francuską, ale że znany jest z zapalczowości i niecierpliwości swojej, przeto łatwo zdarzyć się może, iż uderzy na Sweaborg, nie czekając na flotę francuską.

— Korespondent berliński pisze do Czasu co następuje: Misya hr. Alvenslebena do Wiednia pomnożyła liczbę pogłosek, które od chwili zamknięcia sejmu rodzą się tu jak grzyby po deszczu. Sejm był w pewnej mierze ich regulatorem; opinia publiczna miała w nim co do sądu swego pewien punkt oparcia; polityka rządu, chcąc nie chcąc, musiała przez reprezentacyę kraju odsłaniać to publicznie, to poufnie swoje oblicze; musiała z drugiej strony w obec reprezentowanych przez sejm publicznych państwa interesów, pokrywać milczeniem osobiste życzenia i chęci; musiała wreszcie przez sam wzgląd dla reprezentacyi kraju wstrzymać się od wszelkich takich kroków, które mogły podać w podejrzenie szczerłość publicznych oświadczeń gabinetu. Gdy się sejm rozszedł, powstała próżnia w wzajemnym na siebie oddziaływaniu polityki rządu i opinii publicznej. Próżnię tę zapełniły pogłoski. Dzienniki albo z wyższego rozkazu lub zakazu, albo z własnej politycznej oględności, nie śmiały zstąpić na to grząskie pole, obchodzą je z daleka, zatrzymują się nad brzegami, dna nie doświadczają i nie mierzą. Lecz za to gadająca publiczność brnie w niem po kostki, po kolana, po pas, po uszy, wedle stosunków, w których żyje, wedle ludzi, z którymi się styka, wedle okoliczności, które ją otaczają, wedle interesów, za którymi goni. Każdy krok rządowy jednych trwoży, drugim dodaje otuchy, bo ten takiego, ów owakiego zamysłu dowód w nim upatruje. A gdy dwie tylko stoją naprzeciw siebie opinie, które z swojego każda obozu miotają na siebie grad zaprawionych żółcią i namiętnością pocisków; rzadko widzę w zajęciu tem, co się rzeczywiście w łonie wypadków bieżących waży, i jaką dnośność ma lub mieć może ten lub ów krok wychodzący od rządu. Ztąd ta różność zdań i domysłów; ztąd ta niepewność w tych nawet punktach i przypadkach, w których żadnej niepewności nie masz; ztąd wreszcie owa nieustająca podejrziłość towarzysząca wszystkiemu, co rząd w najlepszym przekonaniu, lecz niezgodnie może z dążnością tej lub owej opinii przedsiębierze. Rząd z swęj strony, po rozejściu się sejmu, nie widzi potrzeby tłumaczenia się z każdego kroku przez tak zwaną opinię publiczną, która nadto jest dwojaką. Organa rządowe mileżą, a na obiegające pogłoski, które z czynają przybierac pewną wagę, odpowiadają krótkim zaprzeczeniem; lub prostują je wedle okoliczności. Nie trzeba zapominać, że mimo form konstytucyjnych rząd pruski jest przede wszystkim rządem monarchicznym, że ministrowie są urzędnikami królewskimi i tylko królowi nie sejmowi są odpowiedzialnymi, że nadto zarząd sprawami zagranicznymi jest głównie prerogatywą korony, która z postępowania swego w tym względzie nie jest obowiązana zdawać jakiegokolwiek rachunku. Monarcha panujący nie jest także konstytucyjnym figurantem na tronie; ma swoje uczucia, skłonności, myśli, pojęcia, wolę, wreszcie tradycje; nie jest człowiekiem dającym się powodować cudzem

zdaniami, które nie odpowiada jego przekonaniu, a mniej jeszcze pozwalającym wpływać na swe osobiste sympatyje; nadto jest monarchą religijnym i pobożnym, nie z widoków politycznych, lecz z wewnętrznej duszy usposobienia, jest chrześcianinem w starem znaczeniu słowa, przeciwnym równie pogaństwu z zasady, będącemu wiarą wschodu, jak pogaństwu z chrześciańskiej cywilizacyi, która, przejęta na wskroś radykalizmem, jest wiarą zachodu. Ostatni ten punkt jest w dzisiejszych okolicznościach nie małego znaczenia. Wszystko to zaś zwazywszy, będziemy mieli klucz do odgadnienia niejednej tajemnicy, która osłania politykę Prus w sprawie wschodniej. Polityka ta zostaje teraz głównie w ręku monarchy. To jest przyczyną, że dzienniki tak głośne w ciągu trwania sejmu, nie śmiały oddawać pod krytyczny rozbiór obecnych jej pojawów. W rozmowie ustnej obiega dziesięćkroć więcej materiału, niżeli go dzienniki podają publiczności. Obca prasa mniej naturalnie ma w tym względzie skrupułu i dowiedzieć się można z niej o szczegółach, którychby czytelnik napróżno szukał w tutejszych dziennikach. Wszakże są między nimi i fałszywie podane i czysto zmyślone. Taką była i za taką też ją w przeszłym liście podał, wieść o uwolnieniu księcia pruskiego od funkcji wojskowych. Taką była pogłoska o ustąpieniu p. Manteuffla z gabinetu. Od prostych nieporozumień tworzą fantazyja publiczności poskoczyła aż do radykalnej zmiany systemu. System ten zaś wcale się nie zmienił. Polegał on na naturalności, polega i dziś na niej i tylko bezwzględna konieczność zmusić może rząd do odstąpienia od niego. Tak długo i pozostanie p. Manteuffla na czele gabinetu jest rzeczą niewątpliwą. Prawda, że chwila działania prełdo nadejść może. Są, którzy mniemają, że chwila ta traktatem austriacko-pruskiem oznaczona, już nawet nadeszła, i że lada dzień postyszeć możemy rozkaz wydany do mobilizowania armii. Rzeczywiście wyszło już rozporządzenie do sporządzenia list landwery służyć obowiązanej. Lecz czyż od tego zależy zmiana gabinetu? Czyż gabinet dzisiejszy oświadczył kiedy, z kim Prusy w chwili działania trzymać będą? Może on więc pozostać przy sterze mając zaufanie monarchy, czy Prusy do państw zachodnich, czy do Rosyi się przyłącza. Jedynym węzłem polityki Prus, a zarazem warunkiem egzystencyi dzisiejszego gabinetu, jest przymierze z Austryją. Lecz ten węzeł nie krępuje, ale pomnaża i wzmacnia siłę jednego i drugiego mocarstwa. W obec niej obecny stan wojny, t.j. ograniczenie jej do państw zachodnich i Rosyi, długo jeszcze potrwać może, a tamsamem chwila czynnego działania państw niemieckich, mimo zawartego pomiędzy nimi traktatu, więcej na przypuszczeniu, niż na pewnem obrachowaniu mniej więcej przypadkowych okoliczności zależy. Bliższe oznaczenie tych okoliczności ma być celem misyi hr. Alvensleben. Wedle innego mniemania, hr. Alvensleben udaje się tylko w tym celu do Wiednia, aby zastąpić hr. Arnima, który dla poratowania zdrowia wziął kilkotygodniowy urlop. Smieszne jest mniemanie trzecie, że Prusy mają zamiar uwolnić się od zobowiązań objętych traktatem, mianowicie we względzie ewentualnego działania przeciw Rosyi, i że to ma być celem misyi rzeczonoego pełnomocnika. — Bawarya oświadczyła już gotowość swą do przyjęcia traktatu austriacko-pruskiego. Toż samo uczynia bezwątpienia i inne państwa niemieckie. Zresztą państwa zachodnie komunikowały także traktat swój bundestagowi. Poseł grecki Skhinas miał już posłuchanie u N. Pana i długą konferencyę z p. Manteufflem. Wczoraj rzeczony poseł był w towarzystwie posła rosyjskiego, barona Budberga w Potsdamie, gdzie pozostał na obiedzie u dworu.

— R. O. Spazier, autor Historii rewolucyi 1830—1831. i kilku innych pomniejszych dzieł historycznych, dotknięty został paralizem i zwątpiono o utrzymaniu go długo przy życiu.

Północny teatr wojny.

Helsingör, 18. Maja. — Z Rewalu donoszą, że tam do wielkiej obrony się sposobią; w ogóle wystawiono tam 80 bateryi w samym Rewalu i okolicy. W Rydze uzbrajają statki kanonierskie, na ten cel wzięto w służbę wielu marynarzy i mieszkańców nadmorskich, tudzież ujście Dzwiny i okolicy obwarowano ciężkimi bateriami, do których wystawienia nietylko żołnierzy, ale jeszcze rzemieślników użyto.

Memel, 19. Maja. — Angielskie okręty »Amfion« i »Conflict« sprowadziły tu 8 rosyjskich szonerów: »Aleksandra«, »Ludwikę Amalią«, »Polkę«, »Ludwikę«, »Liwonię«, »Aktiwę«, »Jana Karola« i »Mikołaja«, zabrane częścią w Pernawie, częścią w Libawie. Szonery te są bez żagli, bez balastu i osad i tak stały w libawskim porcie, z którego wydały je władze rosyjskie Anglikom, którzy w razie odmowy zagrozili temu miastu zbombardowaniem.

Od wczoraj znajdują się na naszej przystani 3 wojenne okręty angielskie, korwety »Archer« i »Conflict« i szrubowa fregata »Amfion«.

Libawa, 19. Maja. — Onegdaj przybył do miasta parlamentarzysta angielski kapitan Cooper z zagrożeniem, że miasto Libawa zostanie zbombardowanym, jeżeli wszystkich statków rosyjskich w porcie libawskim się znajdujących niewyda. Ponieważ port nasz jest otwarty i bez wszelkiej obrony, przeto władze rosyjskie oświadczyły, że się nie opierają zabraniamy owych okrętów; po południu przybyło 9 zbrojnych łodzi opatrzonych w armaty i zabrały 8 okrętów stojących bliżej morza na kotwicy. Nieprzyjacieli oddalił się z zabraniami, groząc, że po resztę przybędzie za dni kilka. — Z Rygi donoszą nam, że tam nadeszła wiadomość, iż konsul angielski w Memlu ogłosił, że porty Libawa, Windawa i Ryga od 15. Maja ściśle będą blokowane i dla tego nie wolno żadnemu okrętowi neutralnemu do tych portów się zbliżać, bo w przeciwnym razie będą zabrane i za dobrą przycę uznane.

Poludniowy teatr wojny.

Pruska Korespondencya donosi z nad Dunaju, że książę Paszkiewicz wydał rozkaz do generała Dannenberga w Bukareszcie, aby zawiesił ustępowanie z zachodniej wielkiej Wołoszczyzny. Równocześnie oddano rzeszonemu generałowi odpowiednie sily do obrony wielkiej Wołoszczyzny od Aluty do Jalamnicy, a mianowicie Bukarestu. Mówią, że generał Liprandi znów przejdzie przez Alutę. Oblężenie Silistryi rozpoczęło się dnia 13. Maja. Generał Lüders zbliżył się w 32,000 do tej fortecy na dwa strzały armatnie. Przednia straż jego starła się z turecką i wielką poniosła stratę. Rosyanie w obozie pod Silistryją podnoszą szal i fanatyzm religijny swego wojska. Dnia 14. Maja przechodziła procesya z 200 popów złożona przez wszystkie obozy niosąc obrazy świętego Sergiusza i w każdym z obozów zostawiając po jednym obrazie. Do szturm na niechybną śmierć wyznaczono 25,000 wojska i to ma osobny obóz, gdzie poszczą i modlą się wciąż sposobując się do szturm. Co dzień spowiadają się i komunikują. Popi przemawiają do nich, podniecając ich zapal i poświęcenie. Wieczorem dają generałowi absolucyę i kropią broń święconą wodą.

Wiedeń, d. 20. Maja. — O zabraniamy przez Rosyan angielskiej fregaty »Tigr«, nadeszło tu urzędowe sprawozdanie z d. 13. b. m. według którego fregata owa ścigając jeden okręt handlowy rosyjski niedaleko portu kwarantanny, wpadła na mieliznę zwaną mała fontanna i mimo wielkiej pracy nie mogła wydostać się na morze. Zaledwie fregata ta osiadła na piasku, kiedy z baterji nadbrzeżnych rosyjskich dano do niej ognia z armat i wciąż go utrzymywano, na który fregata odpowiadała, ale bez wielkiego skutku, bo nie mogła się ruszyć z miejsca i zabierać stósownego stonowiska. Po półgodzinem strzelaniu poddała się nareszcie, poczem Rosyanie przestali strzelać i trzy parowce prywatne, a między temi jeden austriackiego Lloyd'a mając na pokładzie rosyjskich żołnierzy zbliżyły się do fregaty, aby ją objąć w posiadanie. Osada angielska poddała się bez oporu i zabrana została na trzy statki parowe, angielską fregatę obsadzono rosyjskimi majtkami, którzy flagę angielską wrzucili w morze, a na niej zatknęli rosyjską. W tej chwili nadbiegły dwie angielskie fregaty, w celu jej uwolnienia, ale z baterji nadbrzeżnych, z trzech parowych statków i fregaty zabranej taki do nich dawano ogień, że obie fregaty były zmuszone się cofnąć. W czasie walki zapaliła się fregata zabrana i górny pokład spalił się. Z zabranej do niewoli angielskich majtków wielu skoczyło w morze i dostało się na fregaty przybyłe w pomoc. — W Odessie wielki przetrach panuje, chociaż na około tego miasta znajduje się rozłożone wojska 60,000. Obawiają się teraz zemsty Anglików. Gubernator kazał zniszczyć wszystkie zapasy węgla, a około magazynów zbożowych takie poczynił przygotowania, że te w razie powtórnego bombardowania mogą być spalone. Kapitanów i majtków ze wszystkich angielskich okrętów handlowych, tudzież osadę z fregaty zabranej poprowadzono do Besarabii.

Królestwo polskie.

Wanderer zamieszcza pod dn. 14. smutny obraz królestwa polskiego: podróźni, mówi Wanderer, którzy przed kilku dniami opuścili królestwo polskie, smutny skreślają obraz tego kraju. Nabór do wojska wciąż się odbywa, tak że się wydaje, iż rząd chce całą generacyę młodszą zdania do pracy wybrać z królestwa polskiego i popędzić w głąbię Moskwy. Kto chce się uchylić przed naborem wojskowym, ten ucieka do Galicyi i Pruss. Wielu, co miało posiadłości i ze swego stanowiska byli wolnymi od poboru, równie uciekają za granicę, bo dziś żadnej klasy niemasz wyjętej od branki. Chcąc mieć wyobrażenie o ofiarach składanych na ołtarz ojczyzny rosyjskiej, trzeba wejść w tajemnice wszystkich sprężyn w tej mierze poruszonych. Przełożony rządowy urzędnik w okręgu zwołuje w oznaczonym dniu bogatszych mieszkańców, oświadcza im, iż ojczyzna potrzebuje teraz niezmiernych ofiar i oznacza pieniądze lub inne ofiary, które pojedynczy mają składać na ołtarz ojczyzny obarczonej wojną. Wszyscy udają wielkie uniesienie dla sprawy i dają, co im nakazano. To przecie wyznać należy, że równo wszystkich wzywają do ofiar, tak 'dziedziców, jako też obywateli miejskich i chłopów. Na każdą wieś rozkładają pewną ilość danin w naturze i podwód, a potem pilnują, aby wszystko było dostarczone.

Rossya.

Petersburg, 13. Maja. — Nikt tu się nie ludi względem tonu i treści wojennych sprawozdań, z teatru wojny nadchozących. Ngdy ich publiczność nie widzi w pierwotnej szacie, na to są osobni urzędnicy w kancelaryi ministra wojny, którzy robią wyciągi z buletynów nadsyłanych, wiele w nich przykroją i wiele opuszczają i posyłają potem do dziennika wojskowego. Operacyę tą kierują książę Goliczyn i pułkownik Lebedjes. Tu im nadają kształt, w jakim mają wystąpić przed publicznością. Inicyowani śmieją się potem, jak te sprawozdania czyta łatwowierna publiczność.

— Rozkaz wydany do wojsk 3, 4 i 5 korpusów piechoty, w sztab-kwaterze w Bukareszcie, d. 30 Marca 1854 r. za nr. 96: Żołnierze! Pochód roku 1854 otwarty został z honorem dla oręża ruskiego: 30,000 Turków, zasłoniętych silnymi warunkami pod Tuloczą, Maczynem, Isaceżą i Hirsową, broniło prawego brzegu Dunaju. Atakowaliśmy ich 11 Marca od Brailowa, Galaczu i Izmailu. Wszędzie odparci, uciekli oni, opuściliśmy Tuloczę, Maczin, Hirsową, Isaceżę i cały okręg Babadagski, straciwszy w zabitych, ranionych i jeńcach przeszło 3000 ludzi, i znaczne zapasy amunicyi. Z naszej strony strata w poległych i ranionych nie dochodzi 800 ludzi. N. cesarz w najmiło-

ściwszym reskrypcie do mnie z 21. Maśca, najwyżej rozkazać raczył: oświadczyć walecznym wojskom i mężnym ich dowódczom najszczerzą J. C. Mości wdzięczność. Ten szczęśliwy początek zwiastuje nowe zwycięstwa i sławny rezultat wojny. Nie będziem szcędzić krwi, dla usprawidliwienia monarchicznych ku nam względów. Święta sprawa wielkiego cesarza naszego i Rosyi, tryumf odniesie. Rękojmia naszych przyszłych powodzeń — wasza waleczność i spodziewane przybycie do nas walecznego wodza, generał feldmarszałka księcia warszawskiego hrabiego Paszkiewicza Erywańskiego; zwycięstwo wszędzie mu towarzyszyło. Rozkaz ten ma być przeczytany; przed plutonami, szwadronami, baterjami, secinami, i rozesłany do wszystkich wojsk dla śpiewania doń pieśni, która jest wyrażeniem naszych uczuć i obowiązków. Na oryginalne podpisano: dowódczy wojskami 3, 4 i 5 korpusu piechoty, generał adjutant książę Gorczakow 2. (Gaz. Rzad.)

Czytamy w Jour. de St. Petersburg z dnia (20 Kwietnia) 2 Maja: »W dodatku nadzwyczajnym do naszego numeru z dnia 18/30 Kwietnia podaliśmy do wiadomości publicznej raport generała adjutanta Osten-Sackena, zdający sprawę o ataku wymierzonym na Odessę przez anglo-francuzką eskadrę. Ponieważ nieprzyjaciele nasi za pozór do tego napadu wzięli wypadek, który wystawiają w świetle zupełnie fałszywym, uważamy za obowiązek przywrócić dokładność faktom.

Dnia 27 Marca v. s., parowa fregata »Fury«, zbliżyła się do Odessy. Dano do niej z ładu dwa ślepe wystrzały, fregata stanęła nie spuszczać wszakże kotwicy, wywiesiła flagę angielską i spuściła na morze łódź pod flagą parlamentarską, która przybyła zapytać, czy konsul angielski jeszcze znajduje się w mieście. Łódź wróciła dowiedziawszy się że odjechał. Parlamentarska ta łódź znajdowała się już dalej niż na strzał armatni, gdy fregata ruszyła i podsunęła się ku grobli. Wierny poleceniu żeby nie dozwalać zbliżać się statkom nieprzyjacielskim na odległość armatniego strzału, dowódca baterji dał ognia kulą, nie do parlamentarskiej łodzi, ale do fregaty, która poprzednio miała sobie rozkazane, żeby się zatrzymała. Za pierwszym strzałem armatnim, fregata zwróciła się i odpłynęła szybko.

Dnia 2 Kwietnia, trzy paropływy wojenne, z tych dwa angielskie a jeden francuzki, stanęły przed Odessą z zapytaniem, dla czego strzelano do parlamentarskiej łodzi; odpowiedziano im jakim trybem rzecz ta się odbyła, a że dowódca eskadry pragnął mieć odpowiedź na piśmie, generał adjutant baron Osten-Sacken kazał mu wręczyć notę, którą tu podajemy dosłownie:

Odessa, 2/15 Kwietnia 1854.

Generał adjutant baron Osten-Sacken, uważa stósownem wyrazić p. admirałowi Dundas zadziwienie swoje, słysząc posądzenie, że z Odesskiego portu strzelano do fregaty »Fury«, będącej pod parlamentarską flagą.

Za przybyciem »Fury«, wystrzelone zostały dwa strzały armatnie prochem, w skutek czego okręt wywiesił swą flagę narodową i zatrzymał się po za sięganiem działowej kuli. Odbiła zaraz od niego łódź pod flagą białą ku grobli portowej, gdzie przyjęta została przez służbowego oficera, który na zapytanie oficera angielskiego odpowiedział, że konsul Anglii wyjechał już z Odessy. Bez dalszych rozpraw łódź zwróciła się do okrętu i już go dopływała, gdy fregata zamiast czekać na nią, posunęła się w kierunku grobli, zostawiając łódź na lewo i zbliżyła się na strzał armatni do baterji. Wtedy dowódca baterji groblowej, wierny rozkazowi, aby nie dozwalać żadnemu wojennemu statkowi nieprzyjacielskiemu przechodzić za odległość strzału, uważał za obowiązek dać ognia, nie już na parlamentarza, którego uszanowano aż do posłannictwa, ale do nieprzyjacielskiego statku, który za nadto zbliżył się do ładu, otrzymawszy wskazanie dwoma strzałami prochem, żeby się zatrzymał.

Proste to wyluszczenie faktów, tak jak doniesiono były cesarzowi, winno same przez się zniweczyć posądzenie nieprzypuszczalne, jakoby zresztą w portach rosyjskich nie szanowano parlamentarskiej flagi, której nietykalność za pewnioną jest prawami wszystkim cywilizowanym narodom wspólnemi.

Podpisano: generał adjutant J.C. Mości

baron Osten-Sacken.

Odpowiedź ta nie zadowolniła jeszcze admirałów sprzymierzonych. Dn. 8 Kwietnia, anglo francuzka eskadra, złożona z 26 okrętów, zawinęła przed Odessę; jakeśmy to już donieśli. Zeby uzupełnić podane już tu wiadomości, ogłaszamy dziś text listu jednobrzmiącego, przesłanego odeskiemu gubernatorowi od admirałów Dundasa i Hamelina, z wezwaniem aby im wydał staki angielskie, francuzkie i rosyjskie, znajdujące się w porcie.

Przed Odessą 21 Kwietnia (n. s.) 1854.

Panie gubernatorze!

Zważywszy, że list waszej excelencyi z daty 14 Kwietnia, który nas doszedł dopiero dziś rano, powołuje się tylko na błędne twierdzenie aby usprawidliwić napasć do określenia niepodobną, której się dopuścili Odesskie władze, względem fregaty naszej i jej łodzi obu pod parlamentarską flagą.

Zważywszy, że pomimo tej flagi, baterje tego miasta wystrzeliły kilka kul tak do fregaty jak do łodzi, w chwili gdy ta ostatnia opuściła wybrzeże grobli portowej, dokąd z zupełną przybyła ufnoscią.

Dwaj wice-admirałowie, dowodzący naczelnie zjednoczonymi eskadrami Anglii i Francyi, uważają się w prawie wymagać zadośuczynienia od waszej Excelencyi.

A zatem, wszystkie statki angielskie, francuzkie i rosyjskie, obecnie stojące przy fortecy lub przy baterji Odessy, mają być natychmiast przyłączone do dwóch eskadr zjednoczonych.

Jeżeli o zachodzie słońca, dwaj wice admirałowie nie otrzymają odpowiedzi albo też tylko odmowną, ujrzą zmuszonymi uciec się do siły dla pomśzczenia flagi jednej z eskadr zjednoczonych, za wyrządzoną jej obrazę, jakkolwiek przez wzgląd na ludzkosć z żalem przyjdzie im jąć się tego ostatecznego srodku, za który odpowiedzialność stracają na kogo należy.

Racz pan przyjąć itd.

Wice-admirałowie, dowodzący naczelnie zjednoczonymi eskadrami Anglii i Francyi, podpisano Hamelin. — Dundas. — Do Jaśnie Wielmożnego gubernatora miasta Odessy.

Wezwanie to, jak widzicie, opierało się na zupełnie fałszywym twierdzeniu, co do wypadku, który generał baron Osten-Sacken jak najdokładniej był wyjaśnił. Nie zważając na te wyjaśnienia, admirałowie utrzymywali jakoby strzelano do angielskiej fregaty i jej łodzi, obu pod parlamentarską flagą,

gdy tymczasem, jak wyżej opowiedziano, łódź parlamentarska była szanowana, a strzelano tylko do fregaty, która nie chciała się zastosować do otrzymanego ostrzeżenia, żeby się do baterii nie zbliżała. Pomimo tego admirałowie wzięli to za pretekst do upowodowania zuchwałego wezwania swego, które generał baron Osten-Sacken musiał zostawić bez odpowiedzi; nie rumienili się nawet chętnie popisywać się z uczuciami ludzkości i żalami, że muszą przedsiębrać bombardowanie miasta! Na domiar sztyrdziesiątka, — jakby im chodziło o dobitniejsze wykazanie prawdziwego charakteru wojny, którą mocarstwa zachodnie nam wydały, kojarząc się z zaciętymi nieprzyjaciółmi chrześcijaństwa, wybierają dzień Wielkiej Soboty na bombardowanie chrześcijańskiego miasta! Grzmot kilkuset paszcz działowych miotających śmierć i zniszczenie, pomieszał się tedy z świętymi pieniemi po kościołach, gdzie lud pełen żarliwości i pobożności, asystował, modląc się, rozkłamującemu obrzędowi pogrzebania tego, który umarł na krzyżu dla odkupienia ludzkiego rodu!

Pomimo całej obłudności wyrażań, które morskie mocarstwa usiłują oślonić rolę, jaką odgrywają stając za półksiężycem przeciwko krzyżowi, fakta na każdym kroku wyswiecają sprzeczność, istniejącą między filantropijnymi doktrynami, które tak chętnie wyznają, a sposobem wykonywania ich w praktyce.

Początkowe wystąpienia zachodnich sprzymierzeńców porty, są pod tym względem na morzu Czarnem, takiej natury, że rozpraszają złudzenia marzycieli, którzy pochlebiali sobie, że postępy cywilizacji to sprawiły, iż wygnane teraz zostaną z działań wojennych, owe oburzające a bezpożyteczne okrucieństwa, które niegdyś szły w smutnym orszaku dawniejszych wojen.

Widzieliśmy jak sobie admirałowie postąpili w Odessie. — Wymyślają fałszywy pretekst nakazującego wezwania, w którym uważają się mówić o uczuciach ludzkości, i skwapliwie szczerze ich stwierdzają czynem ohydne go barbarzyństwa, a nawet rzec należy, świętokradzkiego znieważenia, jeżeli wspomnim jak pobożną pamiętkę kościół Chrystusa przywiązuje do dnia Wielkiej Soboty, który wybrali aby zniszczenie i śmierć ponieść na chrześcijańskie miasto! Tę przynajmniej mamy pociechę, że jakeśmy widzieli, nie mieli zadowolenia działami swemi przerwać służbę bożą, pomimo bombardowania odbywała się przez dwanaście godzin z rzędu, prowadzoną i dokonaną była po świątyniach, z tym spokojem i namaszczeniem, jakie wiara i rezygnacja daje uczniom Chrystusowym. Mieszkańcy i wojska nie mające udziału w bitwie, otaczały kościoły i uczestniczyły w procesji dnia tego. Skoro tylko działa grzmieć przestały, usłyszano głos wszystkich dzwonów na uroczysty obchód Zmartwychwstania.

— (Wiadomości z morza czarnego). 16go Kwietnia rano, flota anglo-francuzka pokazała się pod Sebastopolem, w składzie następującym:

Oreńców: 3-pokładowych 5; 2-pokładowych 12; fregat: żaglowych 1; śrubowych 1; parostatków 9.

Przy zachodzie słońca, widać było na horyzoncie przybywające jeszcze do floty dwa statki trzy-masztowe.

W ciągu dnia zbliżyły się do Sebastopola, w odległości od 2ch do 3ch mil, kilka parostatków oraz okręt śrubowy pod flagą kontr admirałską, którym musi być zapewne Agamemnon z admirałem Lyons. Innych działań floty sprzymierzone, do 18. Kwietnia, nieprzedsiębrały.

Francya.

Paryż, 20. Maja. — Jako dowód przyjaźni między Anglią i Francją na wszystkich miejscach kuli ziemskiej przytacza Monitor nadesłaną wiadomość, że kapitan angielskiej korwety »Kullisso«, która przybiła w dniu 22. Kwietnia do Guadelopy, natychmiast uwiadomił gubernatora o danych sobie na piśmie rozkazach i stawił się pod jego rozporządzenia. Monitor dodaje, że nie było powodu do korzystania z tej ofiary, ponieważ rozporządzenia rządu zabezpieczyły nasz handel nietylko na Antyllach ale jeszcze i po innych miejscach.

— Cesarz z cesarzową będą dziś na nadzwyczajnym przedstawieniu »kozaków« w teatrze Gaité. Sztukę tę przedstawiają już tam po 150 raz.

— Onegdaj podał podczas obiadu cesarzowi jeden deputowany prośbę Bu Mazy o pozwolenie wejścia w służbę turecką, ponieważ porta przyrzekła mu oddać komendę w wojsku nieregularnym w Azji lub w posiłkowym korpusie Szamila. Cesarz polecił deputowanemu, aby oświadczył szeryfowi, że pozwala mu wejść w usługi porty, a cesarska kassa opatrzy go w pieniądze na podróż, w konie, broń i inne potrzeby wojenne. Gdy Bu Maza otrzymał wiadomość o tem w Beaujou, gdzie bawi jako gość u malarza Gudina, rozplakał się z radości i zawałał, że największą będzie dla niego roskoszą umrzeć za Francją, a ostatni jego okrzyk będzie: niech żyje cesarz!

— Cesarz przesłał jednemu sardyńskiemu kapitanowi za ocalenie francuskiego okrętu handlowego złoty medal, a srebrny za podobne ocalenie jednemu sternikowi hiszpańskiemu.

— Minister skarbu oświadczył wczoraj członkom towarzystwa drukarzy i księgarzy, że rząd niema zamiaru nałożyć stempla na dzienniki zatrudniające się literaturą i umiejętnościami.

— W sprawie Jules Janina przeciw Figaro, skazał sąd żeranta i dwóch redaktorów, każdego na zapłatę 500 fr. i na koszt.

— Armia francuska składa się wedle ogłoszonego urzędowego rocznika ze 100 pułków piechoty, 50 batalionów wojska specjalnego, 60 pułków kawaleryi, 17 pułków artylerji i 3 pułków inżynierji. Armia paryska pod dowództwem Magnana składa się z 4 wielkich dywizji i 13 brygad.

— Na giełdzie podniosły się kursa różnych papierów, ponieważ ustaliła się nadzieja, że Austria zerwie z Rosją otwarcie.

(Kor. Cz.) Paryż, d. 10. Maja. — Wrażenie, jakie zrobił Monitor, donosząc o formacji dwóch wielkich obozów pod Marsylią i St. Omer, jeszcze nie ustało w Paryżu. Monitor jest dziś dziennikiem jedynie ciekawym, który co rano, rozcierając oczy, każdy w rękę porywa. Zaleca się on wiadomościami rządowymi, a przytem feletonami, i pisaniami przez znakomitych autorów. Odgadujemy, że zebranie 100,000 obozu pod St. Omer, najwięcej uwagi zwróciło. Wczoraj giełda bardzo się podniosła na wiadomość, że Francya i Anglia bliskie są zawarcia traktatu zaczepnoodpornego z Danią i Szwecją. Rzeczy zdają się zbliżać coraz bardziej do spodziewanego końca, pod bacznym a energicznym kierunkiem Napoleona III. Czytacie w dziennikach niemieckich korespondencje z Paryża, donoszące, że rząd francuzki zaczyna mieć mniej zaufania w kooperacyą Austrii; że p. Persigny miał powiedzieć do jednej

osoby, która mu radziła dać ostrzeżenie Sièclowi i za artykuł w tym kierunku: »Pourquoi avertir le Siècle? Il a dit tout haut ce que chacun pense tout bas.« Wiadomości podane przez korespondentów paryżkich są bardzo mętne. Pan Persigny może to myśleć, ale opinia jego nie jest przyjazną w rządzie. Rząd poprzestaje na ostrożności chwilowej i nie pomaga Austrii w pożyczce, którą przeprowadza. P. Sacy ogłasza w dzisiejszych Débat'ach ciekawy artykuł, który pokazuje wielką ufność i zapewnia, że Austria coraz więcej zbliża się do Anglii i wraca do dawnych tradycji. Onegdajsze Débat'y ogłosiły artykuł, w którym p. St. Marc Girardin wystawia potrzebę zamienienia Moldo-Włoszczyzny w rodzaj Pays bas, tj. w kraj obronno centralny, poddany pod opiekę całej Europy. Po klubach mówią, że ten projekt jest na stole i że ma być przeprowadzonym z przyzwoleniem i z korzyścią Austrii.

Sprawa wydalonych ze Stambułu katolickich Greków była ważniejszą, niż rządowe dzienniki ją podają. Na żądanie generała Baraguay d'Hilliers, Reszyd basza obiecał odwołać ich wydalenie, ale wystawiony na rywalizacyjny wpływ sir Canninga i p. Bruck, obiotnicy nie dotrzymał. Generał Baraguay d'Hilliers pokazał w tej sprawie nie małą gwałtowność charakteru. Uderzał na wszystkich, a nawet w przytomności jen. Canrobert, na politykę cesarską w sprawie wschodniej, zbyt niby przyjazną dla Anglii. Generał Baraguay d'Hilliers został odwołany i będzie zastąpiony przez Thouvenel.

Cesarz nie był zadowolony z bombardowania Odessy, które znalazł zbyt leniwem. Dał rozkaz admirałom Hamelin i Parseval Deschènes, aby nadal działali z większym hartem, nie lękając się »beaucoup risquer pour beaucoup gagner«. Admirał Napier donosząc o wyjściu floty rosyjskiej z Helsingfors, oznajmia, że floty jego gotują się do brania bas.

Konsulowie angielski i francuzki opuścili Petersburg. Rosya powtarzając dawniejszy sposób działania, i aby sobie ująć legitymistów, oświadczyła konsulowi francuzkiemu, iż może pozostać w Petersburgu, ale on miał już kateryczne instrukcje na ten przypadek i wyjechał. Rosya marzy jeszcze o poróżnieniu Francji z Anglią, kiedy narody te wiążą się z sobą coraz bardziej. Pojutrze królowa Wiktorya uda się na bal kostiumowy ambasadora Walewskiego. Francya odebrała exequatur konsulom rosyjskim w Hawrze, Bordeaux, Duukerce, Calais i Nantes. Konsul rosyjski w Paryżu w tych dniach Francją opuszcza. Generał Lazarew został wypuszczony na wolność, ale nie zdaje się, aby odebrał rozkaz wyjazdu. Był on jeszcze onegdaj w Paryżu i bardzo był rad, że aresztowanie dało dziennikom powód mówienia o jego osobie. Potwierdza się, że p. Łazawew, jeżeli nie znoślił się sam, to przysyłał korespondencje, świadczące o znoszeniu się legitymistów z wszelkiego rodzaju malkontentami. Policya nie mogła pochwycić korespondencji. Jeden poddany pruski, będący także w interesach rosyjskich, został w tych dniach wydany z Francji.

Zapał wojenny nie ustaje we Francji. Francya przybiera powoli wcale inną postać: z socyjalistowskiej robi się żołnierską, jak za Napoleona I. Młodzież rzadko daje za siebie zastępców, a ochotnicy zapisują się w jednym tygodniu do wojska w większej liczbie, niż dawniej zapisywali się w jednym roku. Miasta tracą zbytek ludności, ludności niebezpiecznej i tym sposobem porządek publiczny dostaje rękojmię. Cesarz kazał powiększyć każdy batalion piechoty o jedną kompanię, co powiększy całą armię o 400 kompanii. Giełdziści marzą ciągle o spiesznym końcu wojny, zapominając, że pod dzisiejszym rządem, który ma tyle do odebrania, świątynia Janusa trudno aby mogła być prędko zamkniętą. Nie powiem nic o debatach, które prowadzą się w Paryżu nad pytaniem, czy floty mogą zburzyć Kronstadt i Sewastopol. Przekonamy się o tem z czynu. Minister wojny w Anglii oświadczył, że flota nie może brać fortecy, a tymczasem Rosya zbroi swe fortece co prędkiej. Kto tu kogo albo siebie oszuka? Zobaczymy. Zdaje się, że rząd francuzki dla zupełnego przyduszenia powstania greckiego, płaconego według Monitora przez Rosją, myśli posłać do Grecji całą dywizją jener. Forey. Czytałem list z Kars. Armia turecka w Azji znajduje się jeszcze w nieładzie i biedzie. Bieda panuje także w armii rosyjsko-azyatyckiej. Armie nieprzyjacielskie nie mają nawet forpocztów i strzegą się wzajemnie za pomocą patrolów. Ale jeżeli nie bieda, to nieład wkrótce w armii turecko-azyatyckiej ustanie, przy pomocy dzielnych oficerów, jakich tam wystano. Armia turecko-azyatycka spodziewa się, że Francja i Anglia posła mały korpus do Batum.

Anglia.

Londyn, d. 20. Maja. — Uplynęło odtąd dwa niemal miesiące, gdyśmy poraz pierwszy wspomnieli, że rząd ma zamiar utworzyć ministerstwo odrębne wojny. Ani prassa, ani parlament niezatrudniał się dotąd tą ważną kwestją, ale w gabinecie często naradzano się nad tym przedmiotem. Dziś Times o tem wspomina i powiada, że wkrótce podobne ministerstwo utworzonem zostanie, tylko mu w tej chwili stoją na przeszkodzie, niektóre formalne i administracyjne przeszkody. Zyczyłoby należało, aby nasz departament wojenny był wkrótce oddany myślącym i działającym głowom. Władza ministra wojny w obecnej epoce będzie niezmierna, ale większa jeszcze odpowiedzialność. Publiczna opinia przyjmie utworzenie takiego ministerstwa z zadowoleniem, ale niemniej rzeczą jest pewną, że chodzi o nazwisko popularne, jakim jest nazwisko Palmerstona. Anglia nazywa go z dumą swoim pierwszym mężem stanu, a prezesostwo Aberdeena nie zachwiała tej o nim opinii.

— Na ratuszu w Birminghamie odbył się onegdaj wieczorem meeting, na który mnóstwo osób przybyło. Meeting ten przyjął deputacyą centralnego komitetu londyńskiego demokratycznego położenia. Uchwalono kilka rezolucyj odnoszących się do teraźniejszego położenia i Polski.

— Lord Cowley dziś wyjedzie z powrotem do Paryża.

— Parowiec »Plejad« przeznaczony na umiejętną wyprawę do Afryki odszedł przed trzema dniami z Liverpoolu do Pernambuco. Znany podróżny po Afryce M'Gregor Laird stoi na czele tej wyprawy, której zadaniem jest zbadanie biegu rzeki Nigru i Tschaddy.

Izba wyższa. Posiedzenie 19. Maja. — Lord Malmesbury zapytuje, czyli rząd dowiedział się o bliższych szczegółach zabrania fregaty angielskiej »Tygrysa« pod Odessą, czyli prawdą jest, że wypuszczono jeńców rosyjskich na wolność i że generał Osten Sacken nawet niedpowiedział na propozycyą generała Dundasa, dotyczącą wymiany jeńców. Sekretarz kolonialny odpowiada, że rząd niewie więcej o utracie »Tygrysa«, jak publiczność. W depeszy telegraficznej powiedziano że »Tygrysa« był śrubowcem, a tymczasem

„Tygrys” jest szuflowym parowcem, a ponieważ podanie to jest błędne, przeto można mieć nadzieję, że i cała wiadomość zapewne na błędzie polega. Błędem atoli jest na wszelki przypadek, aby generał Osten Sacken niemał odpowiedzieć na propozycję admirała Dundasa we względzie jeńców, owszem odpowiedział grzecznie, że musi odwołać się w tej mierze do instrukcji księcia Paszkiewicza. O bezwarunkowym wydaniu rosyjskich jeńców mowy być nie może i opatrzone admirała Dundasa w tej mierze w nowe instrukcje. Lord Ellenborough miesza się teraz do interpellacji lorda Malmesburego, którą poczytuje za niewczesną, za to wmięszanie się do obcej interpellacji otrzymał od lorda skarcenie, a izba potem przechodzi do obrad nad bilem ruchu po kanałach i kolejach żelaznych. Celem tego bilu jest oddanie dyrekcji kolei żelaznych pod dozór silny i prawny. Temu opiera się lord Campbell, twierdząc, że takiego dozoru prowadzić nie może sędzia, bo w końcu zostaliby sędziowie dyrektorami kolei żelaznych. Bil odczytano po raz drugi.

Izba niższa. Posiedzenie 19. Maja. — Huthins zapytuje, czyli rząd z Madrytu otrzymał wiadomość w sprawie Black Warrior Affaire (dotyczącej sporu pomiędzy Kubą a Stanami Zjednoczonymi) i czy niechciałby w tej mierze przedłużyć korespondencji. Lord John Russel odpowiedział, że rząd w tej sprawie nie bierze udziału urzędowego, niema przeto dokumentów do złożenia, ale jest nadzieja, że sprawa ta zostanie w dobry sposób załatwiona. Na interpellację względem okrętu „Tygrysa”, daje podobną odpowiedź Sir James Graham, jak w izbie wyższej książę Newcastle. Następnie izba przechodzi w komisję i radzi nad Excise duties bil, którego artykuły przyjmuje. Pod nieobecność Gladstonego, zabiera głos J. Wilson w imieniu rządu w rozprawach nad propozycjami finansowymi. Wnosi o podniesienie cla od cukru i od rafinowanego cukru. Dalej żąda, aby pewne cla na pewne gatunki cukru pozostały te same aż do 16go Sierpnia. Moffat zarzuca w imieniu opozycji ministerstwu wiarołomstwo. Wilson oświadcza, że rząd nie dał żadnego przyrzeczenia kolonistom, spór trwa zacięty, nakoniec strony się godzą i pozwalają, aby ta kwestya w zawieszeniu pozostała. Wilson znów wnosi o podniesienie podatku od dochodu na 1 sz. 2 den. od funt. szt. Williams podaje poprawkę do tego, aby własność nieruchomości podlegała temu podatkowi zarówno, jak osobista, aby korporacje i duchowieństwo płaciły daninę podobną do taksy subskrypcyjnej. Wilson niema nic przeciw zasadzie tej poprawki, zwraca jednak uwagę, że czasy obecne są niestosowne, na przedsięwzięcie podobnych reform; rząd sam jest skłonny podać bil podobny ale w dogodniejszym czasie. W skutek tego przyrzeczenia upada poprawka Williama i następuje przydłuższa dyskusja względem rezolucji rządowej, pod względem taksy stempłowej od weksli zagranicznych. Wniosek o stempel na bankierskie assygnacje upada w skutek uwagi, że interessa pieniężne bardzo się utrudniły taką taksą, a skarb by niewiele na tym zyskał. Ważniejszym atoli jest wniosek dla zagranicy, względem stempla na weksle zagraniczne płatne w Anglii. Te dotąd były całkiem wolne od opłaty, a przeciw weksel niestempłowany, a nie honorowany, bądź zagraniczny bądź krajowy w sądach angielskich żadnej niema wagi. Tej niedogodności ma zapobiedz ogólne ostemplowanie. Opozycja przeciw temu protestuje. Spooner zapytuje, kto właściwie ma opłacać stempel, czy cudzoziemiec go wystawiający, czy angielski akceptant? Na to Wilson niema odpowiedzi. Rząd tylko chce, aby każdy weksel był stempłowany, o przeszkodach w interesach mowy być nie może, bo urząd stempłowy sprzedaje marki, które mogą na podobnych papierach zamiast stempla być przyklepane. Na zagranicznego wystawiciela niema kontroli, ale na krajowych akceptantów jest podobna kontrola. (Z dyskusji wypadła, że rząd niewie kto ma ponosić koszt stempłowe w wekslach czy cudzoziemiec czy krajowiec, na to się strony mają zgodzić). W końcu przyjęto tymczasową rezolucją i odczono posiedzenie.

Włochy.

Il Conciliatore wychodzący w Turynie donosi, że tam został aresztowany adwokat Bianchi. Turyński Parlamento donosi, że władze zabrały broń pod Sarzana i ważne bardzo papiery. Wysłane wojsko w owe okolice stanęło nad granicą pod Serravezza i Pietrą. Równie rząd modeński wydał rozporządzenia do władz policyjnych, aby miały oko na ruchy wychodźców i wysłał wojsko na brzeg morski w okolicy Lavenza, gdzie chcieli wychodźcy wylądować. W Massie stoją dla tego dwa oddziały dragonów i wojsko austriackie. Z La Spezia donosi Corriere Mercantile pod dniem 16. Maja: że gwardya narodowa w okęgach górzystych Pirelli, Metarona, schwytala 15 wychodźców, którzy w owej okolicy wylądowali dobrze uzbrojeni i chcieli wkroczyć do Modeny lub Toskanii. Zabrano tam 300 flint. Sądzą, że większej liczbie wychodźców udało się przedrzeć przez granicę. Z tego powodu wysłano wojsko do Viareggio. Monitore Toscano donosi pod dniem 15. Maja, że na wiadomość o wylądowaniu wychodźców pod Sarzana, wysłano wojsko z Pazy i Lukki na ich spotkanie.

Turcya.

Oficer turecki pisze do l'Indépendance Belge co następuje: Jeden z korespondentów paryzkich przypisuje w dzienniku pańskim z 5 Maja spełnienie przez J. E. Namik baszę negocjowanej pożyczki instytucyom mojego kraju, a mianowicie prawu wzbraniającemu cudzoziemcom posiadania własności nieruchomej w Turcyi. Z tego powodu mianuje nas ludem koczującym, żali się na haracz, żąda wzajemności prawa pozwalającego ambasadorowi tureckiemu we Francyi nabywania cokolwiek mu się podoba, i wzywa Anglią i Francją, ażeby na nas wpływ swój energiczny wywarły. Pozwól mi panie redaktorze ufać, że dając w piśmie twem miejsce zaczępcie, nieodmówisz go w obronie interesu prawdy podanej. Ośmielam się naprzd zrobić korespondentowi twemu uwagę, że Anglia nie koczujący bynajmniej, lecz wielki, na czele cywilizacyi postawiony naród również odmawia cudzoziemcom prawa posiadania na ziemi swęj własności nieruchomej, i że odwrotnie w Turcyi prawo to łatwo dające się naginać, przez szpary patrzy na liczne w tym względzie wyjątki. Stan cudzoziemców w skutku udzielanych im w różnych epokach przywilejów zaczynać od Solimana wielkiego, w cesarstwie otomańskim wyłącznie jest uwzględniony, nieplacąc bowiem wręcz wymierzonych podatków, i przemilczając już inne samym tylko członkom dyplomacyi gdzie-indziej dostępne prerogatywy, dość będzie powiedzieć, że podlegają jedynie jurysdykcji właściwych poselstw.

Dołączenie zatem do podobnych korzyści bezwarunkowego prawa własności w kraju, stałoby się w Turcyi podwaliną prawdziwej cudzoziemskiej arystokracji, całkiem niezawisłej i zbrojnej w ogromne przywileje, czyli innemi słowy utworzyłoby państwo w państwie.

Nie raz już uczyniono mi zarzut, że przywileje tworzą wprawdzie wyjątkową, anormalną sytuację, lecz Europa musiała się jej domagać dla bezpieczeństwa swoich poddanych — odeprzeć muszę odpowiedzią, że źródłem tego stanu wyjątkowego nie wywagania Europy, lecz wolne były koncesye cesarza Solimana i jego następców, od których cokolwiekbyż mymagać niktby się nie był ośmielił.

Początkowe koncesye te uciążliwemi nie były z powodu ograniczonej liczby rezydentów europejskich, oraz z powodu obowiązania mocarstw sprzymierzonych z wysoką portą, żądać od swoich na wschód udających się poddanych rękami ścisłego zastosowania się do praw krajowych. Dziś stan rzeczy się odmienił; Turcya stała się miejscem schadzki cudzoziemców, pomiędzy którymi wiele być może najgodniejszych, lecz są i tacy, którzy kością w gardle stają i w. porcie i własnym poselstwem. Europa, chcąc być względem nas sprawiedliwą, powinaby wspólnie z naszym rządemłożyć starania, ażeby nas uwolnić od tej oplakanęj anomalii.

Co do haraczu czyli pogłównego płaconego przez rajów, jest to wykupno z służby wojskowej, od której uwalnia ich prawo, i nie znajduję w tém większego upokorzenia, jak w stawieniu zastępcy, używanym w Belgii i Francyi. Chcąc uchylić haracz, wciągnąć należy cudzoziemców w rubrykę spisu wojskowego. Chciejny więc ocenić szale wyboru.

Prawa ambasadorów tureckich we Francyi zrównowazają prawa obcych ambasadorów w Konstantynopolu, nie tylko bowiem oni nabywać mogą własność nieruchomą, lecz nadto podrzędni urzędnicy używają rozmaitych praw wyłącznych, jak np. posiadania i ciągnięcia zysków z piekarni, co nie jednego dragomana zbogaciło. Co więcej niektóre ambasady nienabywały, lecz dostawały w darze znakomite posiadłości, gdzie wspaniałość pałaców świadczy o gościnności ludu tego, zyjącego jak mówi korespondent pod namiotami.

Co do instytucyi naszych tak mocno niezadawalających tegoż samego korespondenta, zrobić należy uwagę, że są wynikiem czasu i okoliczności. To co w nich zmienić dzisiaj należy, gdyż nie jestem przeciw reformie, złem z początku nie było, lecz się psuło i wyradzało pod wpływem nieszczęśliwych stosunków, wjakich nas postawiły długie lata klęsk i zawichrzeń wewnętrznych. Turcya jednak nie sama jedyna podobny nastęrcza obraz. Przerznięmy dzieje Włoch, Hiszpanii, Portugalii i innych krajów, nawiedzonych kolejją nieszczęść, a dojrzymy te same fenomeny pod postacią mniej lub więcej uderzającą.

Spotykamy w Europie wszędzie nadużycia, które zrodzone pod farczą prawa albo zbawiennęj zasady, w końcu jak rak toczyły zaczęły i wreszcie wyparły pierwotną ideę kryjąc się pod maską czcigodnęj powagi, lecz gdy nadejdzie chwila wyrwania się z korzeniem nadużyc, widzimy je wciąż tradycyjonalną tak przeobrażone, że gmin przeciw ich zniszczeniu powstaje, jak żeby przeciw zgwałceniu najświętszęj rzeczy. Gdybym chciał wyjść z umiarkowania, którego granic przedsięwzięciem nie przekraczać, z umiarkowania, którego względem nas nieużyto, mógłbym przytoczyć wiele przykładów czepanych z dziejów polityki i religii zachodu. Reforma w każdym razie stania się trudną i niebezpieczną, jeżeli zamiast oczekiwania jej od postępu światła cywilizacyjnego wpływu czasu, pociągnąć je ze zechcem gwałtem, bez względu na wkorzenie zwyczajne, zacerpnięte ideje, i przyjęte interesa. Lecz ażeby dojść do ładu w systemie podobnęj reformy, trzeba być Piotrem w. lub konwencyą francuzką.

Niema jeszcze ćwierci wieku, odkąd Anglia wyemancypowanym swoim poddanym katolickim dozwoliła przyjąć także nazwę obywateli, i dzisiaj nawet wielka część Niemiec zaprzecza Izraelitom równości w obliczu prawa, a jakże żądać od nas koczującego ludu, ażebyśmy nagle i bez przygotowania głosili w całym przestworze cesarstwa, że rajowie są nam równymi. Piękne to jest w teoryi, lecz ażeby podkopać wiekowe przesady, i zniszczyć wstręt religijny, więcej coś trzeba niż teoryi. Gdyby to było wołą Boga, że czcila każdy mułmanian padłby na twarz przed tym wyrokiem, lecz któż dopuści, że krok ten stać się może z dobrej woli? Któż przypuści, że rajowie których chcą usamowolnić, jak gdyby byli niewolnikami, w obecnym stanie cywilizacyi (choć co się dzieje w Grecyi, Epirze i Tessalii więcej barbarzeństwem traci) poprzestaną na tę równości, której tak zgłielkowie dla nich się domagają? Lecz czyż zapomniano historją Europy? Widzianoż kiedy stronnictwo usamowolnione, usamowolnieniem szczęśliwe, niechające coraz to więcej. Na to odpowiedzą wojny religijne w Niemczech, rewolucya 89 r., i świeższe jeszcze wypadki 1848. Niech od nas nie żądają więcej niż dać w tej chwili możemy, czyli niż ludność wewnętrzna znieść potrafi, jeżeli nas zmusić niechcą, byśmy postępowali jak Richelieu, lub komitet bezpieczeństwa publicznego.

Rząd nasz szczerze pragnie dobra ogółu. Sultán pojmuje szlachetnie obowiązki monarchy, równą przejęty dla wszystkich swoich poddanych przychylnością, ministrowie wspierają usilują wspaniale zamiary cesarza, Reszyd basza ten wierny zwolennik postępu, poświęcił życie swoje i styrał zdrowie nad problematem, który rozwiązać należy, lecz praca zbyt jest trudna, jeden pociąg pióra nie skupi sił tak przeciwdających, konstytucya nie zjednoczy ras tak podwojonych wiarą i językiem. Do wykonania wielkie tej pracy więcej potrzeba niż cierpliwości kilku dyplomatów lub teoryi kilku publicystów, w gabinecie swoim przekształcających cesarstwa. Ażeby zjednoczyć rasy w państwie otomańskim; zespolić je najprzd należy węzłem interesu, i dać wstęp wolny ideom i dobremu bytowi w całej Turcyi za pomocą gościnców, kanałów, a szczególniej dróg żelaznych, należy doprowadzić rolnictwo i handel do ostatniego rozwoju jakiego zdolne są w tym zamożnym kraju, ożywić łatwą i tanją komunikacją ruch interesów, i dostępnem zrobić mieszkańcom jakiegokolwiek religii osiągnięcie poprawy dobrego bytu, stworzenie kapitalów i zubożenie się wymianą handlu z sąsiadami innych rass i innęj wiary, spuszczać atoli nie trzeba z oka pierwszego warunku takiego stanu rzeczy, a tym jest ażeby Turcya wolną była od zewnętrznych zaprzatnień, ażeby żadne mocarstwo, jak się to już niestety! od pół wieku dzieje, nie rzucalo jej przeszkód i gwałtem nie odwracało uwagi rządu od ulepszeń, jakich potrzeba kraju wymaga. Gdyby z zapalem i wytrwałością ułatwiano naszym mężom stanu ciężką

pracę jaką podejmowali, Turcyja od czasu sultana Mahmuda równy byłaby przynajmniej zrobiła postęp jak Hiszpania i Portugalia, które przebywszy peryody zawihrzeń podobnie jak my, nie miała prócz tego do walczenia z przesądami i złą wolą cudzoziemców.

Tym którzy nie wierzą w możność przeobrażenia Turcyi na drogę rozwoju materyjalnego, odpowiem wskazując na Konstantynopol, Smyrnę i inne miasta, gdzie łatwość komunikacyi, zlew ras najprzeciwniejszych, wzrost interesów i wspólność ich materyjalna od lat 10 popychają ludność silnie ku wybitnemu zjednoczeniu, niżby to najmędrsze konstytucye świata, najpiękniejsze teorye dyplomatów, filantropów, i cała energia rządu uczynić mogły. Reforma zatem i pomoc obcych rządów dążyć powinny do rozwoju materyjalnego, i zlania się interesów w całym cesarstwie. Turcyja zubożona i produkcyjna wstąpi kiedyś w harmonię europejskiej równowagi, a kiedy sultan uniknawszy zamaehów zewnętrznych i wewnętrznych nieporozumień swojemu ludowi konstytucyą równość zapewni, potwierdzi tylko czyn dokonany, za który wszyscy wdzięczni mu będą. I to tem łatwiej przyjąć się może w Turcyi, gdzie niemamy przywilejów arystokratycznych, ani przesądów urodzenia, które ofiarują krwi europejskiej nadwątlone, powstały znowu w niektórych krajach, pomimo powtarzanych ciosów rewolucyi i zazdrośnej drażliwości klas niższych.

Leżąc jeźli upornie prawa czasu i nauka historyi zapoznanemi będą, jeźli Turcyja zmuszoną będzie w jednym dniu to zdziałać, co najwykształceńsze narody czyniły stopniowo, jak tego sama natura serca ludzkiego, we wszystkich krajach i u wszystkich ludów wymaga, natenczas zamiast ocalenia Tur-

Teatr letni w Odeum.

W czwartek 25. Maja: **Rosenmüller i Finke**, komedia w 5 aktach przez Töpfera. **F. Wallner.**

SALON D'ARTS

w urzędzonej na ten cel wielkiej budzie przy placu Sapiężyńskim.

Przy niżonych cenach jest druga wystawa wielkich obrazów okólnych, ruchomego pleorama i cyklorama codziennie zrana od godziny 8. do godziny 10. z wieczora otworzoną. Cena wnijsia 2½ Sgr. Anatomiczne muzeum, największych zbiorów sztucznych przedstawień w dziedzinie anatomii ciała ludzkiego jest także otworzone za opłatą 2½ Sgr. zrana od godziny 8. do wieczora, póki światło dzienne dozwala. **Henryk Dessort.**

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na nieruchomości w Jazwinach powiatu Ostrzeszowskiego prowincyi Poznańskiej pod Nr. 29. położonej, zamieszczono w dziale III. pod Nr. 1. 104 Tal. 5 Sgr. dla nieletniej Katarzyny

Kranz, Nr. 2. 65 Tal. dla nieletnich po Wincentym Janiaku,

Nr. 3. 17 Tal. 20 Sgr. dla nieletnich po Janie Woyczaku

równemi prawami w skutek obligacyi z dnia 11. Kwietnia 1806 na mocy dekretu z dnia 19 Kwietnia 1806 r. Wskazani do uskutecznienia wymaganja pieniędzy tych, posiadziciele poprzedni nieruchomości, Wincenty i Katarzyna małżonkowie Musialscy twierdząc że należytości te zaspokojone, wnieśli o wywołanie publiczne summ tych, gdyż kwitów złożyć nie są w stanie, wierzyciele zaś nieznamymi są.

W skutek tego wzywa się wszystkich tych, którzyby jako właściciele lub ich spadkobiercy, dzierżyciele zastawu lub dokumentów, lub też z jakiegokolwiek bądź powodu, pretensye do opisanych należytości hipotecznych mieć niemali, aby prawa swoje najpóźniej w terminie

dnia 1. Września t. r.

o godz. 11. zrana przed deputowanym Assessorem Rabskim w izbie naszej instrukcyjnej wyznaczonym udowodnili, w przeciwnym bowiem razie z pretensyami swemi realnymi do nieruchomości wykluczeni zostaną i wieczne milczenie nałożone im będzie, wywołane summy zaś, za zapłacone uważane i następnie wymazane zostaną.

Kempno, dnia 9. Kwietnia 1854.

Królewski Sąd powiatowy Wydział I.

WYWOŁANIE PUBLICZNE.

W księdze hipotecznej gruntu w Ascherbudach powiatu Czarnkowskiego pod Nr. 2. położonego, do sołtysa Michała i Karoliny z Stabenow małżonków Mittelstaetów należącego, są pod rubryką III. Nr. 1. i 3. 32 Tal. 5 Sgr. na mocy recesu z dnia 14. Listopada 1783 i 67 Tal. 25 Sgr. na mocy ugody sądowej z dnia 1. Kwietnia 1709 r. dla Anny Rozyny Luhm zamężnej Bachmann zapisane.

Obydwe pozycye mają być już dawno wypłacone, lecz kwity z dokumentami na takowe nie mogą być przystawione.

cy i za jej pomocą zapewnienia bezpieczeństwa zachodu, powstanie bezrząd i zajmie się wielki pożar, którego głównie spadną na filantropów nierozsądnych rozdmuchujących go obecnie.

Racz przyjąć panie redaktorze zapewnienie szczególnego mego szacunku. **Bruxela, 6 Maja 1854.** *Yussuff Bey.*

Wiadomości handlowe.

Berlin, d. 23. Maja. — Pszenica 92—103 tal., żyto 69—74 tal., jęczmień 50—55 tal., owies 36—41 tal., groch 65—70 tal., rzep zimowy 84—83 tal., rzepik zimowy 83—82 tal., olej rzepiowy 12½ tal., olej lniany 13½ tal., okowita bez beczki 33½ tal.

Szczecin, dnia 23. Maja. — Pszenica 98—101 tal., żyto 68—72 tal., okowita 10½ tal., okowita 12½ tal.

Przybyli do Poznania dnia 24. Maja.

BAZAR: Żółtowski z Myszkowa; Skarzyńska z Sokolnik; Niegołewska z Niegołewa. **HOTEL BAWARSKI:** Jaraczewski z Sobiejuch; Kalkstein z Stawian. **HOTEL DREZDEŃSKI:** Kurnatowski z Pożarowa; Rańkowska z Rudy; Liedemann z Sędziwojowa. **HOTEL DU NORD:** Ripski z Ludom; Ławicki z Bzowa. **HOTEL PARYSKI:** Godziszewski z Środy; Skrzydlewski z Ocieszyna; Rogalinski z Gwiazdowa; Chłapowski z Bagrowa; Skrzydlewski z Kopeczynowa. **POD WIELKIM DEBEM:** Drzyński z Bożejewa; Gosławska z Górki. **HOTEL BERLINSKI:** Albrecht z Babina; Zablocki z Gwiazdowa; Mikorska z Dzieżrza; Schulz z Strzałkowa.

Pomienieni wierzyciele, spadkobiercy ich, cesyonarysze lub w jakimkolwiek sposobie uprawnieni zapożyczają się na termin dnia 28. Czerwca r. b. przed południem o 11tej godzinie

przed Sędzią Ur. Strassburg w sądowni naszej wyznaczony pod uniknieniem wykluczenia i umorzenia instrumentu.

Trzcianka, dnia 2. Lutego 1854.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział I.

OBWIESZCZENIE.

Urządzenie dla wymiaru objętości kuf, beczek i baryłek przez odważanie wodą, zaprowadził tu w miejscu majster bednarski Pan Lönge w kamienicy narożnej przy ulicy Szerokiej i Szewskiej pod Nr. 1. położonej.

Zakład ten podług zawartej ugody używać będziemy również do urzędowych wymiarów, końcem stępowania tychże naczyn.

Uwiedomając o tem publiczność i posiadziciele gorzelniów nadmieniamy zarazem, iż opłata za wymiar i stępel podług taksy zatwierdzonej i w lokalu znajdującej się, zmniejsza się o połowę skoro 6 lub więcej naczyn równiej wielkości do stępowania równocześnie oddane zostaną.

Poznań, dnia 22. Maja 1854.

Kommissya Departamentowa sprawdzająca miary i wagi.

OBWIESZCZENIE.

Do publicznego wydzierżawienia dóbr Braciszewo w Gnieźnieńskim powiecie położonych, do tutejszego Seminarium należących, a z 1032 mórg 79 □ pretów składających się, na 18 lat, od Sgo Jana 1854. aż do tego czasu 1872. został termin na dzień 12. Czerwca r. b. o godzinie 10tej przed południem w Konsystorzu Jeneralnym Arcybiskupim w Poznaniu wyznaczony.

Kaucya dzierżawna wynosi 2000 Tal. a inne warunki dzierżawne mogą w Registraturze Konsystorzy Jeneralnych Arcybiskupich w Poznaniu i Gnieźnie, jako i też i we dworze w Braciszewie być przejrane.

Gniezno, dnia 9. Maja 1854.

Konsystorz Jeneralny Arcybiskupi.

Wydzierżawienie.

Posiadłość do Bukowieckich należąca, położona na Śródcie pod Nr. 118. kwalifikująca się na oberżę lub szynkownię, ma być od Św. Jana lub Św. Michała r. b. najwięcej dającemu wydzierżawioną, w którym to celu wyznaczony został termin na dzień 28. Maja r. b. przed południem o godzinie 11. przed Administratorem **Zobel**, ulica Magazynowa Nr. 1.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat miasta Kalisza, podaje do publicznej wiadomości, iż jarmark na wełnę, odbędzie się w mieście Kaliszu w dniach 19/31. Maja 20 i 21 Maja/1 i 2 Czerwca roku bież. na który zaprasza się interesowaną publiczność.

W Kaliszu, dnia 3/15. Maja 1854.

Prezydent **Stróżewski.**

W dniu 29. Maja r. b. odbędzie się w pałacu Grodziskim aukcyja mebli i sprzętów domowych i stoi tamże także jeden pojazd wiedeński na sprzedaż.

GRAND CHOIX de PIANOS MAGER FRÈRES

FABRICANTS DE PIANOS-FORTE, Hummeret 17. à Breslau.

Szanownej podróżującej publiczności mam zaszczyt uprzejmie polecić moją całkiem nowo urządzoną oberżę

Hôtel du Nord,

obejmującą dotychczas 25 bardzo pięknie tapetowanych pokoi, położoną w najpiękniejszej części miasta przy placu Wilhelmowskim Nr. 3.

Poznań w Maju 1854.

J. N. Pietrowski.

Tamże znajduje się także pomieszczenie na przeszło 1000 cetnarów wełny

Do łaskawego uwzględnienia dla cierpiących na zatwardzenie etc. osobliwie na kurcze żołądka.

Zamieszcowych pacyentów, którzy się już do mnie zgłosili, upraszam o poprzednie zawiadomienie o ich przybyciu, ponieważ dla braku czasu, niemogę natychmiastowej pomocy przyrzekać. Ażeby wzmiankowanych pacyentów na próżne koszta podróży tu dotąd nie wystawiać, pozwalam sobie donieść, że mój sposób leczenia także na drodze korespondencyi załatwić się pozwala.

Emil Voigt,

Berlin, Friedrichsstrasse Nr. 188.

Nowa Fabryka machin.

Szanownej publiczności donoszę niniejszém, że zakładam tu w Poznaniu przy ulicy Butelskiej pod Nr. 15.

Fabrykę machin

mianowicie machin gospodarczych, narzędziowych, parowych, jako i wszelkich innych w obręb maszyneryi wchodzących wyrobów.

Również przyjmuję wszelkie reperacye machin, a gwarantując obok rzetelnej roboty umiarkowane ceny, upraszam zleceniami swemi mię zaszczyścić.

Poznań, dnia 23. Maja 1854.

Julian Simon,

mechanik i technik.

Zapowiedziany kurs praktycznego pszczelnictwa przez Pana J. Dzierzon zaczyna się dopiero w Czerwoniej wsi pod Krzywiniem z powodu przypadających Świąt dnia 7. Czerwca r. b.

W farbierni delikatnych materyj i francuzkim zakładzie prania **Sieburga** na Chwaliszewie 96. przy moście, piórą, apretują i gładzą się jak najpiękniej wszelkie gatunki jedwabnych i wełnianych ubiorów, szali, chustek, blondyn, kobierców, perkalów na meble i firanek.

Obwieszczenie
Dyrekcji Jeneralnej Ziemstwa w Poznaniu.

W skutek abluicyi czynszów i odprzedanych parcel, oraz z innych powodów prawnych, wypowiedzą się z listów zastawnych 4 i 3½-procentowych na dobra poniżej wyszczególnione wziętych następujące w obiegu publicznym będące numerami, które w księdze hipotecznej wymazane być mają:

Nr. list zast.	D o b r a .	Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.
bież. amort.			

A. 4 $\frac{0}{0}$.

19	3459	Borzęciczki	Krotoszyn	1000
30	3470	dito	dito	1000
31	3471	dito	dito	1000
33	3473	dito	dito	1000
35	3475	dito	dito	1000
36	3476	dito	dito	1000
37	3477	dito	dito	1000
44	2853	dito	dito	500
51	2860	dito	dito	500
52	2861	dito	dito	500
53	2862	dito	dito	500
55	2864	dito	dito	500
56	2865	dito	dito	500
57	2866	dito	dito	500
58	2867	dito	dito	500
60	2869	dito	dito	500
62	2871	dito	dito	500
63	2872	dito	dito	500
65	2874	dito	dito	500
66	2875	dito	dito	500
67	2876	dito	dito	500
71	2880	dito	dito	500
72	2881	dito	dito	500
73	2882	dito	dito	500
75	2884	dito	dito	500
77	2886	dito	dito	500
79	2888	dito	dito	500
84	1707	dito	dito	250
94	1717	dito	dito	250
95	1718	dito	dito	250
96	1719	dito	dito	250
97	1720	dito	dito	250
98	1721	dito	dito	250
99	1722	dito	dito	250
100	1723	dito	dito	250
101	1724	dito	dito	250
102	1725	dito	dito	250
103	1726	dito	dito	250
104	1727	dito	dito	250
105	1728	dito	dito	250
106	1729	dito	dito	250
110	1733	dito	dito	250
111	1734	dito	dito	250
112	1735	dito	dito	250
113	1736	dito	dito	250
115	1738	dito	dito	250
116	1739	dito	dito	250
118	1741	dito	dito	250
120	1743	dito	dito	250
121	1744	dito	dito	250
122	1745	dito	dito	250
123	1746	dito	dito	250
125	1748	dito	dito	250
127	1750	dito	dito	250
140	4614	dito	dito	100
141	4615	dito	dito	100
142	4616	dito	dito	100
143	4617	dito	dito	100
145	4619	dito	dito	100
146	4620	dito	dito	100
147	4621	dito	dito	100
148	4622	dito	dito	100
149	4623	dito	dito	100
150	4624	dito	dito	100
151	4625	dito	dito	100
152	4626	dito	dito	100
153	4627	dito	dito	100
154	4628	dito	dito	100
155	4629	dito	dito	100
156	4630	dito	dito	100
157	4631	dito	dito	100
159	4633	dito	dito	100
160	4634	dito	dito	100
161	4635	dito	dito	100
162	4636	dito	dito	100
163	4637	dito	dito	100
164	4638	dito	dito	100
165	4639	dito	dito	100
166	4640	dito	dito	100
167	4641	dito	dito	100

Nr. list zast.	D o b r a .	Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.	Nr. list zast.	D o b r a .	Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.		
bież. amort.				bież. amort.					
169	4643	Borzęciczki	Krotoszyn	100	279	4957	Borzęciczki	Krotoszyn	25
170	4644	dito	dito	100	280	4958	dito	dito	25
171	4645	dito	dito	100	281	4959	dito	dito	25
173	4647	dito	dito	100	282	4960	dito	dito	25
174	4648	dito	dito	100	283	4961	dito	dito	25
175	4649	dito	dito	100	284	4962	dito	dito	25
176	4650	dito	dito	100	285	4963	dito	dito	25
177	4651	dito	dito	100	286	4964	dito	dito	25
178	4652	dito	dito	100	287	4965	dito	dito	25
179	4653	dito	dito	100	288	4966	dito	dito	25
180	4654	dito	dito	100	289	4967	dito	dito	25
181	4655	dito	dito	100	290	4968	dito	dito	25
182	4656	dito	dito	100	291	4969	dito	dito	25
183	4657	dito	dito	100	292	4970	dito	dito	25
185	4659	dito	dito	100	293	4971	dito	dito	25
187	4661	dito	dito	100	294	4972	dito	dito	25
189	4663	dito	dito	100	295	4973	dito	dito	25
195	2090	dito	dito	50	297	4975	dito	dito	25
196	2091	dito	dito	50	298	4976	dito	dito	25
197	2092	dito	dito	50	299	4977	dito	dito	25
198	2093	dito	dito	50	300	4978	dito	dito	25
200	2095	dito	dito	50	301	4979	dito	dito	25
201	2096	dito	dito	50	302	4980	dito	dito	25
202	2097	dito	dito	50	303	4981	dito	dito	25
203	2098	dito	dito	50	305	4983	dito	dito	25
204	2099	dito	dito	50	307	4985	dito	dito	25
205	2100	dito	dito	50	309	4987	dito	dito	25
206	2101	dito	dito	50	312	6594	dito	dito	1000
207	2102	dito	dito	50	313	6595	dito	dito	1000
209	2104	dito	dito	50	314	6596	dito	dito	1000
210	2105	dito	dito	50	315	6597	dito	dito	1000
211	2106	dito	dito	50	316	6598	dito	dito	1000
212	2107	dito	dito	50	317	6599	dito	dito	1000
213	2108	dito	dito	50	318	6600	dito	dito	1000
214	2109	dito	dito	50	319	6601	dito	dito	1000
216	2111	dito	dito	50	320	6602	dito	dito	1000
217	2112	dito	dito	50	321	5605	dito	dito	500
218	2113	dito	dito	50	322	5606	dito	dito	500
219	2114	dito	dito	50	323	5607	dito	dito	500
220	2115	dito	dito	50	324	5608	dito	dito	500
221	2116	dito	dito	50	325	5609	dito	dito	500
222	2117	dito	dito	50	326	5610	dito	dito	500
223	2118	dito	dito	50	327	5611	dito	dito	500
224	2119	dito	dito	50	328	5612	dito	dito	500
225	2120	dito	dito	50	329	3171	dito	dito	250
226	2121	dito	dito	50	330	3172	dito	dito	250
227	2122	dito	dito	50	332	3174	dito	dito	250
228	2123	dito	dito	50	333	3175	dito	dito	250
229	2124	dito	dito	50	334	3176	dito	dito	250
230	2125	dito	dito	50	335	3177	dito	dito	250
231	2126	dito	dito	50	336	3178	dito	dito	250
232	2127	dito	dito	50	337	9837	dito	dito	100
233	2128	dito	dito	50	338	9838	dito	dito	100
234	2129	dito	dito	50	339	9839	dito	dito	100
235	2130	dito	dito	50	340	9840	dito	dito	100
236	2131	dito	dito	50	341	9841	dito	dito	100
237	2132	dito	dito	50	342	9842	dito	dito	100
238	2133	dito	dito	50	343	9843	dito	dito	100
239	2134	dito	dito	50	344	9844	dito	dito	100
240	2135	dito	dito	50	345	9845	dito	dito	100
241	2136	dito	dito	50	346	9846	dito	dito	100
242	2137	dito	dito	50	347	9847	dito	dito	100
243	2138	dito	dito	50	348	9848	dito	dito	100
244	2139	dito	dito	50	349	9849	dito	dito	100
245	2140	dito	dito	50	350	9850	dito	dito	100
246	2141	dito	dito	50	351	9851	dito	dito	100
247	2142	dito	dito	50	352	9852	dito	dito	100
249	2144	dito	dito	50	353	9853	dito	dito	100
256	4934	dito	dito	25	354	9854	dito	dito	100
257	4935	dito	dito	25	355	9855	dito	dito	100
258	4936	dito	dito	25	356	9856	dito	dito	100
259	4937	dito	dito	25	357	4796	dito	dito	50
260	4938	dito	dito	25	358	4797	dito	dito	50
261	4939	dito	dito	25	359	4798	dito	dito	50
262	4940	dito	dito	25	360	4799	dito	dito	50
263	4941	dito	dito	25	361	4800	dito	dito	50
264	4942	dito	dito	25	362	4801	dito	dito	50
265	4943	dito	dito	25	363	4802	dito	dito	50
266	4944	dito	dito	25	364	4803	dito	dito	50
267	4945	dito	dito	25	365	9366	dito	dito	25
268	4946	dito	dito	25	366	9367	dito	dito	25
269	4947	dito	dito	25	367	9368	dito	dito	25
270	4948	dito	dito	25	368	9369	dito	dito	25
271	4949	dito	dito	25	369	9370	dito	dito	25
272	4950	dito	dito	25	370	9371	dito	dito	25
273	4951	dito	dito	25	371	9372	dito	dito	25
274	4952	dito	dito	25	372	9373	dito	dito	25
275	4953	dito	dito	25	373	9374	dito	dito	25
276	4954	dito	dito	25	374	9375	dito	dito	25
277	4955	dito	dito	25	375	9376	dito	dito	25
278	4956	dito	dito	25	376	9377	dito	dito	25

Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.	Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.	Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.
bież.	amort.				bież.	amort.				bież.	amort.			
377	9378	Borzęciezki	Krotoszyn	25	82	7137	Chalin	Międzychód	25	39	3649	Stempuchowo	Wągrowiec	500
378	9379	dito	dito	25	47	2108	Golaszyn	Krobia	250	40	3650	dito	dito	500
379	9380	dito	dito	25	4	1257	Gozdziechowo	Kościan	1000	41	3651	dito	dito	500
380	9381	dito	dito	25	10	1440	dito	dito	100	42	3652	dito	dito	500
382	9383	dito	dito	25	11	1441	dito	dito	100	43	3653	dito	dito	500
383	9384	dito	dito	25	15	1365	dito	dito	25	44	3654	dito	dito	500
140	574	Baszkowo	Krotoszyn	500	17	1367	dito	dito	25	45	3655	dito	dito	500
179	455	dito	dito	250	18	1368	dito	dito	25	46	3656	dito	dito	500
6	846	Bobrowniki C.	Ostrzeszów	1000	19	1369	dito	dito	25	47	3657	dito	dito	500
7	847	dito	dito	1000	20	1370	dito	dito	25	49	3659	dito	dito	500
9	849	dito	dito	1000	21	1371	dito	dito	25	54	2182	dito	dito	250
19	961	dito	dito	100	22	1372	dito	dito	25	55	2183	dito	dito	250
20	962	dito	dito	100	23	1373	dito	dito	25	56	2184	dito	dito	250
22	964	dito	dito	100	24	1374	dito	dito	25	57	2185	dito	dito	250
24	966	dito	dito	100	25	1375	dito	dito	25	58	2186	dito	dito	250
26	386	dito	dito	50	26	1376	dito	dito	25	59	2187	dito	dito	250
34	553	dito	dito	25	28	6223	dito	dito	1000	60	2188	dito	dito	250
4	821	Boguszyń	Pleszew	1000	29	6224	dito	dito	1000	62	2190	dito	dito	250
5	822	dito	dito	1000	32	5259	dito	dito	500	63	2191	dito	dito	250
9	738	dito	dito	500	39	9146	dito	dito	100	64	2192	dito	dito	250
11	740	dito	dito	500	40	9147	dito	dito	100	65	2193	dito	dito	250
13	742	dito	dito	500	41	9148	dito	dito	100	66	2194	dito	dito	250
16	568	dito	dito	250	42	9149	dito	dito	100	72	5980	dito	dito	100
22	897	dito	dito	100	43	9150	dito	dito	100	73	5981	dito	dito	100
38	521	dito	dito	25	44	9151	dito	dito	100	74	5982	dito	dito	100
6	4869	Chalin	Międzychód	1000	47	4398	dito	dito	50	76	5984	dito	dito	100
7	4870	dito	dito	1000	48	4399	dito	dito	50	77	5985	dito	dito	100
8	4871	dito	dito	1000	49	4400	dito	dito	50	78	5986	dito	dito	100
9	4872	dito	dito	1000	50	4401	dito	dito	50	79	5987	dito	dito	100
12	4025	dito	dito	500	51	8856	dito	dito	25	80	5988	dito	dito	100
13	4026	dito	dito	500	10	2771	Jałogniewice	Kościan	1000	81	5989	dito	dito	100
14	4027	dito	dito	500	46	3294	Kotowo	Buk	100	82	5990	dito	dito	100
15	4028	dito	dito	500	68	1667	dito	dito	50	83	5991	dito	dito	100
16	4029	dito	dito	500	80	11123	Kłony	Sroda	100	85	5993	dito	dito	100
17	4030	dito	dito	500	31	11124	dito	dito	100	86	5994	dito	dito	100
18	4031	dito	dito	500	50	10472	dito	dito	25	87	5995	dito	dito	100
19	4032	dito	dito	500	8	587	Oczkowiec	Krobia	1000	88	5996	dito	dito	100
21	2389	dito	dito	250	9	588	dito	dito	1000	89	5997	dito	dito	100
22	2390	dito	dito	250	10	589	dito	dito	1000	90	5998	dito	dito	100
23	2391	dito	dito	250	12	591	dito	dito	1000	91	5999	dito	dito	100
24	2392	dito	dito	250	13	592	dito	dito	1000	93	6001	dito	dito	100
27	6894	dito	dito	100	14	593	dito	dito	1000	95	6003	dito	dito	100
29	6896	dito	dito	100	16	595	dito	dito	1000	100	2732	dito	dito	50
30	6897	dito	dito	100	17	596	dito	dito	1000	101	2733	dito	dito	50
31	6898	dito	dito	100	18	597	dito	dito	1000	102	2734	dito	dito	50
32	6899	dito	dito	100	19	598	dito	dito	1000	103	2735	dito	dito	50
33	6900	dito	dito	100	22	602	dito	dito	500	104	2736	dito	dito	50
34	6901	dito	dito	100	24	604	dito	dito	500	105	2737	dito	dito	50
35	6902	dito	dito	100	26	478	dito	dito	250	106	2738	dito	dito	50
36	6903	dito	dito	100	28	480	dito	dito	250	107	2739	dito	dito	50
37	6904	dito	dito	100	36	587	dito	dito	100	109	2741	dito	dito	50
38	6905	dito	dito	100	37	588	dito	dito	100	110	2742	dito	dito	50
39	6906	dito	dito	100	38	589	dito	dito	100	111	2743	dito	dito	50
40	6907	dito	dito	100	39	590	dito	dito	100	112	2744	dito	dito	50
41	6908	dito	dito	100	40	591	dito	dito	100	113	2745	dito	dito	50
42	6909	dito	dito	100	41	592	dito	dito	100	114	2746	dito	dito	50
43	6910	dito	dito	100	42	593	dito	dito	100	115	2747	dito	dito	50
44	6911	dito	dito	100	44	595	dito	dito	100	116	2748	dito	dito	50
45	6912	dito	dito	100	45	596	dito	dito	100	122	6395	dito	dito	25
46	6913	dito	dito	100	46	597	dito	dito	100	123	6396	dito	dito	25
47	6914	dito	dito	100	47	598	dito	dito	100	124	6397	dito	dito	25
49	6916	dito	dito	100	49	600	dito	dito	100	125	6398	dito	dito	25
50	6917	dito	dito	100	50	601	dito	dito	100	126	6399	dito	dito	25
51	6918	dito	dito	100	51	602	dito	dito	100	127	6400	dito	dito	25
52	6919	dito	dito	100	56	230	dito	dito	50	128	6401	dito	dito	25
53	6920	dito	dito	100	59	292	dito	dito	25	129	6402	dito	dito	25
54	6921	dito	dito	100	60	293	dito	dito	25	130	6403	dito	dito	25
56	3101	dito	dito	50	25	4212	Pruchnowo	Chodzież	500	133	6406	dito	dito	25
57	3102	dito	dito	50	38	2487	dito	dito	250	134	6407	dito	dito	25
58	3103	dito	dito	50	45	7364	dito	dito	100	135	6408	dito	dito	25
59	3104	dito	dito	50	8	2250	Przysieka	Wągrowiec	500	136	6409	dito	dito	25
60	3105	dito	dito	50			(Z powodu odpisania)			137	6410	dito	dito	25
61	3106	dito	dito	50	12	4297	dóbr Brudzyń od	dito	1000	138	6411	dito	dito	25
62	3107	dito	dito	50			dóbr Stempuchowo)			139	6412	dito	dito	25
63	3108	dito	dito	50	13	4298	dito	dito	1000	140	6413	dito	dito	25
64	3109	dito	dito	50	14	4299	dito	dito	1000	142	6415	dito	dito	25
67	7122	dito	dito	25	16	4301	dito	dito	1000	143	6416	dito	dito	25
68	7123	dito	dito	25	17	4302	dito	dito	1000	145	6418	dito	dito	25
69	7124	dito	dito	25	18	4303	dito	dito	1000	146	6419	dito	dito	25
70	7125	dito	dito	25	19	4304	dito	dito	1000	147	6420	dito	dito	25
71	7126	dito	dito	25	25	3635	dito	dito	500	148	6421	dito	dito	25
72	7127	dito	dito	25	26	3636	dito	dito	500	149	6422	dito	dito	25
73	7128	dito	dito	25	27	3637	dito	dito	500	150	6423	dito	dito	25
74	7129	dito	dito	25	29	3639	dito	dito	500	151	6424	dito	dito	25
75	7130	dito	dito	25	30	3640	dito	dito	500	152	6425	dito	dito	25
76	7131	dito	dito	25	31	3641	dito	dito	500	153	6426	dito	dito	25
77	7132	dito	dito	25	32	3642	dito	dito	500	154	6427	dito	dito	25
78	7133	dito	dito	25	34	3644	dito	dito	500	155	6428	dito	dito	25
79	7134	dito	dito	25	35	3645	dito	dito	500	156	6429	dito	dito	25
80	7135	dito	dito	25	37	3647	dito	dito	500	157	3789	dito	dito	250
81	7136	dito	dito	25	38	3648	dito	dito	500	158	5013	Szoldry	Szrem	1000

Nr. list zast.	bież.	amort.	D o b r a		Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.	Nr. list zast.	bież.	amort.	D o b r a		Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.
3	4151		Szoldry		Szrem	500	6	5807		Kawcze	Krobia	1000	
5	2457		dito		dito	250	7	5808		dito	dito	1000	
7	7225		dito		dito	100	8	5809		dito	dito	1000	
13	7298		dito		dito	25	63	5555		dito	dito	100	
14	7299		dito		dito	25	77	5109		dito	dito	40	
13	581		Sobota		Poznań	500	8	2822		Krajewice	dito	1000	
2	829		Tarchalin		Krobia	1000	9	2823		dito	dito	1000	
3	830		dito		dito	1000	10	2824		dito	dito	1000	
7	765		dito		dito	500	25	2562		dito	dito	200	
9	575		dito		dito	250	42	2205		Klonowiec	Wschowa	40	
10	576		dito		dito	250	4	2358		Kiekrz	Poznań	1000	
13	920		dito		dito	100	5	2359		dito	dito	1000	
14	921		dito		dito	100	6	2360		dito	dito	1000	
15	922		dito		dito	100	7	2361		dito	dito	1000	
16	923		dito		dito	100	22	1991		dito	dito	200	
18	372		dito		dito	50	23	1992		dito	dito	200	
19	373		dito		dito	50	47	2522		dito	dito	40	
21	533		dito		dito	25	48	2523		dito	dito	40	
22	534		dito		dito	25	6	138		Kobylniki	Kościan	1000	
23	535		dito		dito	25	7	139		dito	dito	1000	
24	536		dito		dito	25	11	132		dito	dito	500	
50	597		Witkowo		Gniezno	250	49	228		dito	dito	100	
120	636		dito		dito	25	54	678		dito	dito	40	
2	8718		Wojnowo		Babimost	100	55	679		dito	dito	40	
3	8719		dito		dito	100	42	4916		Lipno	dito	100	
5	4165		dito		dito	50	55	4599		dito	dito	40	
6	8495		dito		dito	25	56	4600		dito	dito	40	
7	8496		dito		dito	25	3	2367		Lipowko	Szrem	200	
8	8497		dito		dito	25	11	2873		dito	dito	40	
28	232		Wileza		Pleszew	1000	2	3199		Macewo	Pleszew	1000	
31	380		dito		dito	500	13	3069		dito	dito	500	
32	381		dito		dito	500	22	3019		dito	dito	200	
33	382		dito		dito	500	41	3475		dito	dito	40	
51	384		dito		dito	500	42	3476		dito	dito	40	
54	261		dito		dito	250	36	499		Mysłakowo	Mogilno	500	
56	109		dito		dito	25	55	489		dito	dito	200	
57	110		dito		dito	25	65	516		dito	dito	100	
58	111		dito		dito	25	84	1046		dito	dito	40	
10	1719		Zbyszewice		Chodzież	1000	103	436		dito	dito	20	
11	1720		dito		dito	1000	104	437		dito	dito	20	
13	1722		dito		dito	1000	105	438		dito	dito	20	
26	1443		dito		dito	500	1	2131		Olbrachcice	Wschowa	1000	
27	1444		dito		dito	500	2	2132		dito	dito	1000	
33	944		dito		dito	250	3	2133		dito	dito	1000	
72	2474		dito		dito	25	4	1911		dito	dito	500	
73	2475		dito		dito	25	5	1912		dito	dito	500	
74	2476		dito		dito	25	6	1913		dito	dito	500	
75	2477		dito		dito	25	19	2266		dito	dito	40	
76	2478		dito		dito	25	21	1565		dito	dito	20	
77	2479		dito		dito	25	23	1567		dito	dito	20	
8	3562		Zieleniec		Września	1000	24	1568		dito	dito	20	
10	2978		dito		dito	500	25	1569		dito	dito	20	
11	2979		dito		dito	500	1	1891		Oborzysko	Kościan	1000	
39	2224		dito		dito	50	8	1648		dito	dito	500	
40	2225		dito		dito	50	11	1477		dito	dito	200	
57	5160		dito		dito	25	37	1905		Piechanin	dito	200	
58	5161		dito		dito	25	67	1723		dito	dito	20	
59	5162		dito		dito	25	25	1134		Tarnowo	dito	40	
60	5163		dito		dito	25	26	1135		dito	dito	40	
							7	2403		Twardowo	Pleszew	1000	
							28	2042		dito	dito	200	
218	5284		Chocieszewice		Krobia	40	42	2319		dito	dito	100	
6	2036		Godurowo		dito	1000	60	2575		dito	dito	40	
7	2037		dito		dito	1000	65	1856		dito	dito	20	
33	1647		dito		dito	200	11	1583		Wróblewo	Szamotuły	1000	
34	1648		dito		dito	200	41	1182		dito	dito	200	
71	1473		dito		dito	20	42	1183		dito	dito	200	
65	2651		Górka duchowna		Kościan	20	54	1319		dito	dito	100	
4	3235		Garzyn		Wschowa	1000	55	1320		dito	dito	100	
28	3054		dito		dito	200	56	1321		dito	dito	100	
41	3474		dito		dito	100	78	1705		dito	dito	40	
42	3475		dito		dito	100	91	1035		dito	dito	20	
58	3498		dito		dito	40	6	457		Zakrzewo	Krobia	1000	
59	3499		dito		dito	40	7	458		dito	dito	1000	
60	3500		dito		dito	40	8	459		dito	dito	1000	
61	3501		dito		dito	40	34	360		dito	dito	500	
69	2737		dito		dito	20	35	361		dito	dito	500	
14	991		Gącz		Wągrowiec	500	147	333		dito	dito	20	
26	815		dito		dito	200	148	334		dito	dito	20	
33	849		dito		dito	100							
51	654		dito		dito	20							
52	655		dito		dito	20							
4	1035		Jaraczewo		Szrem	1000							
5	1036		dito		dito	1000							
6	1037		dito		dito	1000							
7	1038		dito		dito	1000							
34	884		dito		dito	1000							
35	885		dito		dito	500							
85	1257		dito		dito	500							
89	611		dito		dito	40							
15	2958		Kamieniec		Gniezno	20							

B. $3\frac{1}{2}$ o.

nego terminu odbiorą przez pocztę franko inne listy zastawne.

Poznań, dnia 8. Maja 1854.

W Niedzielę, dnia 28. t. m., odbędzie się Przechadzka wiosenna Towarzystwa Przemysłowego, którą poprzedzi Msza Święta, przy pełnej orkiestrze, w kościele Bożego Ciała, o godzinie w pół do szóstej: tak Członków Towarzystwa, jako i Osoby przychylnie Przemysłowi, zapraszamy do licznego zebrania się. Walne zebranie odbędzie się nazajutrz, dnia 29. t. m., o godzinie 8. wieczorem, w zwykłym lokalu w Hotelu Saskim, na które również zaprasza

Dyrekcya Towarzystwa Przemysłowego.
W Jój imieniu **Max Braun.**

Lekarz praktykujący, akuszer i chirurg Dr. **A. Sztam** osiadł w Ostrowie.

Drelich na wańtuchy

poleca **M. J. Kamiński,**
Skład Płócien i Bielizny w Bazarze.

W Kołaczku 1 mil od Szubina są 500 skopów 2 i 4 letnich na sprzedaż.

Przy placu Wilhelmskim Nr. 4. jest do wynajęcia od 1. Października r. b. pierwsze piętro wraz z stajnią i wozownią. — Bliższą wiadomość powziąć można u właściciela domu.

Na rogu Gołębię i Szkolnej ul. pod Nr. 5. jest obszerny i suchy skład wełny ua 100 centnarów i stancya do wynajęcia.

Składy na wełnę są do wzięcia u
W. Słefańskiego & Comp.
w Poznaniu w Bazarze.

Dotąd u nas jeszcze nieznanne
Bouillon; Concentrated Beef-Tea, Mock-Turtle-Soup i John Henryka Gamble, Real-Turtle Soup, jako też
Sery: Victoria i Roquefort otrzymał i poleca po cenach umiarkowanych
J. Morgenstern z Londynu,
Wodna ulica Nr. 8.

Ciągłe świeże **Cytryny i Pomarańcze** mes. poleca po cenach umiarkowanych
J. Morgenstern z Londynu,
Wodna ulica Nr. 8.

Świeże **śledzie** Matjes, Minogi elbąskie i soczyste męsyńskie **Cytryny** odebrał i poleca
A. Remus.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 23. Maja 1854.	Sto-pa-pierami.	Na pr. kurant	
		gogo-wizna.	gogo-wizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna.....	4½	—	96
dito z roku 1850.....	4½	—	95½
dito z roku 1852.....	4½	—	95½
Obligi długu skarbowego.....	3½	—	83
dito premii handlu morskiego...	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej..	3½	—	80½
dito miasta Berlina.....	4½	—	95
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	—	94½
dito Prus Wschodnich...	3½	—	88½
dito Pomorskie.....	3½	—	94½
dito W.X. Poznańskiego..	4	—	100½
dito W.X. Pozn., nowe..	3½	—	91½
dito Szląskie.....	3½	—	92½
dito Prus Zachodnich....	3½	—	88
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	92½	—
Louisdory.....	—	—	107½
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3½	—	82½

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	Dnia 24. Maja 5418 r.					
	od tal.	śr. fu.	do tal.	śr. fu.		
Pszonicy, szefel.....	3	15	—	3	25	6
Żyta, szefel.....	2	17	9	2	25	6
Jęczmienia, szefel.....	1	27	9	2	2	6
Owsa, szefel.....	1	12	6	1	16	6
Tatarki, szefel.....	1	18	9	1	23	3
Grochu, szefel.....	2	17	9	2	22	3
Ziemniaków, szefel.....	—	26	—	—	27	6
Siana, centnar.....	—	22	6	—	25	—
Słomy, kopa.....	5	15	—	7	15	—
Masła, garniec.....	2	5	—	2	10	—
Spiritusu (beczka 120 kw.) 80 ½ Tral.	28	12	6	29	5	—

Wzywamy przeto posiadaczy rzeczonych listów zastawnych, aby je z należacemi do nich kuponami, w stanie do obiegu publicznego usposobionym, w nadchodzącym na św. Jan r. b. terminie poboru przewidy ziemskiej w czasie od 4. Sierpnia r. b. do końca tego miesiąca zrana od godziny 9. do 12. pod zagrożeniem powtórnego wywołania na ich koszt do kasy naszej złożyli, a za nie inne listy zastawne takiej samej wartości z kuponami odebrali. Zamiejscowym wolno powyższe listy zastawne nadesłać niefrankowanemi podaniami, a w 8 dni po upływie rzeczono-